

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК ІІІ. Ч. 102. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, четвер, 24-го травня 1945.

No. 102. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, May 24, 1945.

VOL. III.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0257. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

СТРИМАЛИ ПОБІР РЕКРУТІВ У ВІЦІ ПОНАД 30 ЛІТ

Директор Поборової Служби генерал майор Луїс Б. Герші видав розпорядок, щоб стримати побір рекрута поміж мужчинами, які покінчили 30-тий рік життя. Він заявив, що їх покликання є відложено до неозначеного часу тимбіліше, що потрібно молодих людей до праці у воєнних і цивільних підприємствах. Особливу увагу звернеться на таких мужчин, що мають дітей на втриманню.

Досі відкликано службу для мужчин понад 30 літ життя лише на 6 місяців. Тепер її відложено на необмежений час.

СЮ ДОМАГАЄТЬСЯ ПІДВИШКИ ПЛАТИ НА 20 ВІДСОТКІВ.

Предсідник Конгресу Промислових Організацій Филип Морей передав президенту Труманові додання, щоб робітничу плату підняти на 20%, і щоб у такий спосіб „привернути передвоєнне відношення між платнею, цінами і висотою продукції робочої сили“. Підвишка на 20% малаб прийти в додатку до підвишки 15%, дозволеної на підставі так званої „малої сталеві формули“. Ця формула була принята урядом і робітничими організаціями як підстава до управління робітничої плати вчасі війни. — Морей заявив теж, що він поставив додання, щоб робітникам у сталевому промислі підняти негайно плату по 17 центів на годину. Як підставу до такого жадання узяв Морей вістку, що вже тепер слідно змагання обтінати плату, а це викинуло сотні тисяч робітників з роботи.

У палаті репрезентантів конгресмен Вертран Гергарт з Каліфорнії поставив внесок, щоб Краєва Воєнна Рада Праці дозволила підняти плату на 30% понад сталеву формулу.

ЗБУДУВАЛИ СТО ТИСЯЧ КОРАБЛІВ ВЧАСІ ВІЙНИ.

Злучені Держави мають тепер тільки кораблів, кільки мали моряків перед війною. Це виявив голова сенатської морської комісії Дейвід І. Волш, коли оприлюднив плани для повоєнної розбудови кораблів. Він сказав, що Америка збудувала кругло 100,000 кораблів вчасі війни. До 7. грудня 1941 р. було в нас усього 7,695 кораблів. У 1938. р. ми мали на кораблях залогу 109,065 офіційрів і мужви.

ПРЕЗИДЕНТ ВЗИВАЄ ДО ПОМОЧИ ЕВРОПІ.

Президент Труман заявив, що постійний мир в Європі буде загрожений, якщо ми не приспіємо економічної відбудови. Щоб перевести думку в діло, він доручив головам чотирьох передових агенцій прийняти до засад „національної політики“ правило, щоб видавати першество на вивіз допомогним матеріалам до альянтських країв у найширших границях. Ці засади подав президент у листі до таких агенцій: Ради Воєнної Продукції, Воєнної Адміністрації Харчів, Воєнної Адміністрації Топливи і Адміністрації Чужинної Економії.

СПІЛЬНА РЕКОНВЕРЗІЯ ТРЬОХ ДЕРЖАВ.

Зогляду на війну проти Японії, прийшло до порозуміння між Америкою, Канадою і Великою Британією в справі переміни воєнної продукції на мирну. Про це говорив президент Труман, коли пересилав до конгресу звіт із арудювання Ленд-Лізом. Він виявив, що воєнні потреби вимагають спільної кооперації навіть учасі реконверзії, відповідно до участі кожного із згаданих країв у війні.

СТРИМАНО ПОШТУ ДО ВОЄННИХ ПЛІННИКІВ В ЕВРОПІ.

Поштовий департамент оприлюднив постанову, що поштові уряди не приймають більше листів і інших посилок, адресованих до воєнних плінників в Європі. Постанову видано на жадання воєнного департаменту тому, що плінники вже полишили свої давніші табори, а тепер лише вичікують чи то повороту домів чи іншого призначення, отже їхня адреса зовсім змінена.

СИРІЙСЬКІ ДЕЛЕГАТИ ОБВИНУВАЧУЮТЬ ФРАНЦІЮ.

Сирійські делегати на міжнародно конференцію у Сан Франсиско виступили з обвинуваченням проти Франції за те, що вони посилають війська Сецегалю до Сирії й Лівану, щоб вони приготували ці краї поступенно піддатися Франції. Французи жадають там, щоб у школах заведено французьку мову і щоб їм давати спеціальні привілеї в господарській діяльності.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,

чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарплати, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

Мануїльський про відношення України до Советів і до Польщі

На пресовій конференції у Сан Франсиско відповідав голова делегації Советської України Дмитро Мануїльський на запити про становище України до сусідів, про Советський Союз і про Польщу. Він говорив по французьки, а його промову перекладано змісця по англійськи. Вислови Мануїльського про Польщу були найгостріші із усіх досі ажканих советськими політиками. Вчасі одногдинної конференції засував Мануїльський такі справи:

Совети передбачують, що між членами Об'єднаних Держав найдурше ще оставші 13 Советських Республік, крім тепер уже признаних, тобто Росії, України й Білорусі.

При питанню про значіння слів „незалежність“ і „самоврядування“, про які то поняття йде тепер дискусія при обговорюванні опіки над колоніями, один із газетярів поставив до Мануїльського питання: „Чи Україна вважає свою автономію за „незалежність“ чи за „самоврядування“? — Він відповів: „Україна вважає своє становище як незалежність у границях Советського Союзу“. Він акінци сказав, що Україна готова увійти в дипломатичні звязки з іншими державами, особливо із Злученими Державами Америки. До цих звязків належало право вимини амбасадорів і дискусія над можливістю торговельних звязків.

Голова української советської делегації мав уже готовий комунікат і на його підставі говорив про воєнні терпіння України. Найбільш інтересною була ця частина, яка відносилася до Польщі. У ній сказав Мануїльський: „Для нас українців питання миру й забезпечки є нерозлучне від питань, яку політику супроти України вестимуть держави на нашій західній границі. Таким сусідом є Польща, яка через свій феодальний устрій упродовж 600 літ поневолювала український нарід. Ми українці і польський нарід глибоко заінтересовані в тому, щоб раз на все покінчити братовбийні конфлікти, які підтримували в останніх десятиліттях пан-германці. Ми українці глибоко заінтересовані в існуванні сильної й демократичної Польщі, такої сильної, щоб могла забезпечити свої границі на сході при помочи советського народу і щоб вона могла сама боронитися на заході перед своїм сусідом... Ми не є заінтересовані у Польщі Пилсудського і Бека, але в Польщі демократичній, у Польщі з парламентарною системою, де засідають представники нефашистських груп... У такій Польщі, що кооперувалаб по принабельськи із Об'єднаними Державами, а в першу чергу із своїми найближчими сусідами, Українською, Російською, Латиською і іншими Советськими Республіками“.

Чорчил відправляє міністрів з Партії Праці

Прем'єр Чорчил відправив зо свого кабінету всіх міністрів, що походять з Партії Праці, бо ця партія відмовилася піддержувати далі коаліційний уряд.

Британія тепер йде розвязки парламенту королем та проголошення нових виборів. Вони відбудуться або 5, або 11. липня.

ОБМЕЖЕННЯ ХАРЧІВ У БРИТАНІЇ

Зогляду на потребу харчів в Європі британське міністерство харчів зарядило радикальні обмеження пайків товщи, молока, солонини й м'яса для населення Британії. Обмеження аносить коло 100 до 110 калорій денно.

ЕПІСКОП ЗА ДОПОМОГУ НІМЦЯМ

Епископ Генрі Накс, голова епископальної комісії при американській армії й флоті, котрий відвідав різні краї Середземного театру війни, заявив за доставу харчів для німців. Мовляв, харчування німців, тепер переможених, лежить в інтересі інших народів, котрим будь-щобудь прийдеться далі жити з німцями.

МОСКОВСЬКИЙ ЧАС У БЕРЛІНІ

Контрольоване Московю берлінське радіо сповістило, що починаючи від середи ввечір Берлін буде рахувати свій час за московським. Мовляв, зарядження видала советська військова команда.

СОВЕТИ ВЖЕ ШУКАЮТЬ ПОВОЄННИХ КРЕДИТІВ

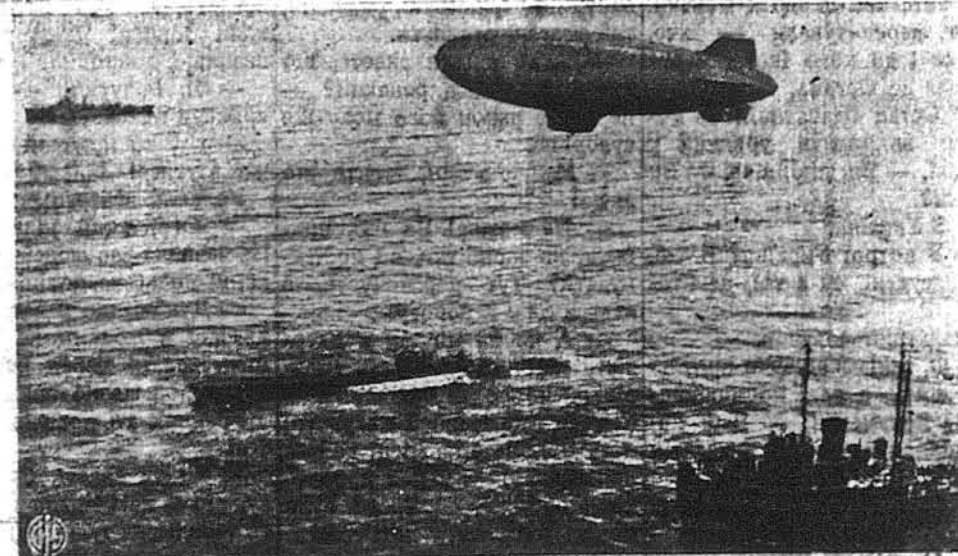
У Лондоні викликує велике зацікавлення пошукування кредитів для Советського Союзу. Від коли стало відомо, що Советський Союз хоче дістати в Америці кредити на суму 6 біліонів доларів, що будуть зужиті на закупку технічних і споживчих товарів, британські бізнесові круги шукають способів, якби то вдержати добрі взаємини зо Советським Союзом та повернути в бік Британії поважнішу частину советського бізнесу.

ТІТО ГОТОВИЙ НА КОМПРМІС

Ситуація в Триєсті значно полекшала, від коли Тіто прийняв у засаді альянтські пропозиції мирного вирішення спору за Триєст. Югославські війська почали евакувати околицю.

НАПРУЖЕННЯ В СІРІЇ

Сильне напруження панує в Сирії. Й заграничний міністер зажадав відкликання з неї французьких військ як загрози для незалежності Лівану й Сирії. Французький уряд відмовляється відкликати війська, але запевняє, що вони будуть поводитися там мирно.

НІМЕЦЬКА СУБМАРИНА, ЩО ПІДДАЛАСЯ АМЕРИКАНЦЯМ. — На об'язку бачимо німецьку субмарину Ч. 858, як допливає до Кейп Мей, в стейті Нью Джерзі, де її залого формально піддалася такошній команді американської маринарки. Морська книга субмарини виказує, що вона упродовж двох і половини років затопила 16 альянтських кораблів.

АМЕРИКАНЦІ ДОХОДЯТЬ ДО ЙОНАБАРУ

Американська піхота ввійшла до міста Йонабару, що кінчить на сході японську лінію на острові Окінаві, а крім цього захопили горби, що панують над містами Ріо і Ітарашіку на полудні. Вливні дощі звільняють операції на інших частинах.

ЗАНЯЛИ ПРОВІНЦІОНАЛЬНУ СТОЛИЦЮ НА МІНДАНАО.

Американські війська заняли Малайбалай, столицю провінції Букіднону на острові Мінданао. Інші американські відділи дійшли до окраїн міста Бунавану, несповна дві милі від летнища Люканану, останнього летнища в японських руках.

ОЧИШУЮТЬ З ВОРОГА ТАРАКАНІ.

Генерал МекАртур подав, що бої на острові Таракані, що лежить при великій острові Борнео, вже досягнули останньої стадії розвою, і австралійські війська на спілку з голандськими очищують остров з останніх ворожих відділів, що замкнені безвихідно на північно-західній частині острова.

ЛІТАКИ БЮТЬ ПО ФОРМОЗІ.

Коло 250 бомбовиків з відповідним числом боевиків ударило в суботу по острові Формозі та розбило японцям певне число кораблів, що підвозили амуніцію й посилення на Окінаву.

В бомбардуванні японців на Формозі й в Китаю визначну участь беруть тепер літаки з баз на Филиппінах.

ЯПОНІЯ ОСТЕРІГАЄ „МИРОВИХ АГІТАТОРІВ“.

Останніми часами японське радіо звертається зо спеціальним зав'язанням проти „мирової агітації“, чим уряд недвозначно признає, що така агітація за миром в Японії справді існує.

Радіо каже, що Японія зможе собі дати раду з ворогами тільки тоді, як вона буде твердою й об'єднаною. Замітно, що при тому подається за зборів національної єдності Советський Союз під „могутнім проводом, опертим на советизмі“, який Росія дає маршал Сталін. Радіо прирівнює Японію під загрозою альянтської інвазії з Росією вчас німецької інвазії.

Японський уряд почав нагілку на всіх, хто в якийнебудь спосіб ширив би розєднання або дефітизм.

ЯПОНЦІ ПОСИЛАЮТЬ НА АМЕРИКУ БОМБИ БАЛЬОНАМИ.

Департаменти війни й фльоти в Вашингтоні видали остерогу до американського населення в стейтах на західному побережжю, що японці висилають вільні бальони з бомбами. Ці бомби щоправда не мають ніякого мілітарного значіння, однаке бомба може наробити шкоди людині, що найшовши її, почне з нею маніпулювати.

ВІЙСЬКА ТРЬОХ ПОТУГ БУДУТЬ КОНТРОЛЮВАТИ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНІ НІМЕЦЧИНУ.

Головна Альянтська Кватира рішила вислати на окупацію Фленсбурга, на границі Німеччини й Данії, „контролюючі відділи“ з американських, британських і советських військ. Ці відділи мають перебрати владу в околиці від німецького генерального штабу.

НАЦІСТИ СКИНЧИЛИ ВІЙНУ З 500 СУБМАРИНАМИ.

За інформаціями американського департаменту фльоти, нацистичний уряд мав при закінченню війни 450 до 500 субмарин різних типів. З того числа 150 до 170 виконувало тоді справжні воєнні операції. Здається, Німеччина здалася якраз перед новою кампанією підводних човнів проти альянтської мореплави.

ВІЙСЬКА РОЗГАНЯЮТЬ НІМЕЦЬКУ ДЕМОНСТРАЦІЮ В КЕЛЬНІ.

Війська 15. Американської Армії розігнали вистрілами в повітря яких 5,000 німців, що зібралися в минулу неділю на привітання німецьких політичних бранців, що верталися домів з нацистичного табору в Бухенвалді.

Німецькі демонстранти поводитися спокійно. Вони несли таблиці, що Альянти трактують нацистів занадто лагідно й домагалися видачі нацистів у руки німцям.

ГЕРІНГ ЗАРЯДИВ ЖОРСТОКОСТІ СУПРОТИ БРАНЦІВ.

Американські війська найшли в постою Гітлера в Берхтесгадені стенографічні протоколи зо засідання нацистичного проводу, котрі кидають світло на запевнення маршала Герінга, що він усе побивався за добре трактування альянтських воєнних бранців. На тому засіданню Герінг заявився за те, аби бранців перевозили за „російськими взірцями“, себто даючи в залізничний віз чотири рази більше людей, ніж дають німці, а при тому казав зняти з них штани й чоботи, аби не могли втікати снігом.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подписки по три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Часо в суботу (з англійською частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50
На три місяці	\$1.00	Three months	\$1.00
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ЗАКОН, ДЛЯ УСІХ ОДНАКОВИЙ

Чому іде так тяжко з деякими справами в Сан Франсиско? Бо що іде тяжко, то це вже всі знають, але з яких причин, то щодня цього бувають уже різні інтерпретації. Та всі погоджуються, що найбільше клопоту завдають Совети, бо вони звичайно розуміють справи інакше, як усі інші делегати, чи там представники держав. Тому і поділили в Сан Франсиско способи думання: на советський чи там російський і не-советський.

Може так є в дійсності, а може й ні. Можливо, що в Советах думають інакше, бо їм так вигідно, бо таким чином можуть кожним разом дозволити собі розуміти якусь справу чи якусь умову так, як їм вигідно. Можливо, що й в Советах прийшли до заключення, що так думають часто й інші потуги та інтерпретують собі різні справи у різний час всьляком. Сяк чи так, то така ситуація до нічого доброго не доведе, коли думати про світове замирення. Зокрема, коли думати про таку міжнародну організацію для забезпечення миру, яку отсе планується збудувати в Сан Франсиско.

Та як з того вийти?

Над тим заставляються найліпші голови і приходять до одного й того самого заключення. А воно таке:

Деякі потуги представляють причини світових заколотів в такий спосіб, що скидають за них вини на малі держави, виправдовують ось так нові загарбання чужих земель та підбивання чужих народів. Малі держави не викликають воєн, кажуть малі держави, бо навіть не є всіляк таке зробити. Не Манджурія, ні Етіопія, ні Чехословаччина, ні Австрія, а навіть і не Іспанія спричинили ту війну. Її викликали великі потуги. Її викликали, можна далі сказати, великі потуги ще й тому, що деякі з них занедбали у свій час подбати, щоб здержати безправство, міжнародне інтриганство, що довело до малих воєнних конфліктів, а потім і до світового пожару. Що більше: великі потуги самі не придержуються часто законів, ні не дбають, щоб ті закони в міжнародних відносинах були якнайширші й всіх обов'язували, а в першу чергу їх самих.

Ось так було. А чи іде тепер до ліпшого? Деякі сумніваються, коли роздумують над тим, як великі потуги, під натиском Москви, так вперто обстоюють своє право вета, чим властиво унеможливають всяку воєнну акцію проти великої потуги, коли вона стала винуватою і допустилася агресії, чи чогось подібного, що порушує світовий мир. Таке поставлення справи, прийняття теоретично, звільняє великі потуги від виконання тих міжнародних зобов'язань і законів, що вони самі їх ухвалюють ніби для себе і всіх інших. Значить, що властиво ті, що є завжди властивими спринниками воєн — посередньо чи безпосередньо — самі знов залишають для себе отворену фіртку, себто можливість безкарно далі те саме робити. А це не є добре.

ЯКА ВАША ЖЕРТВА?

Булоб просто неправдою казати, що наші люди не мають доброго серця, що не відчувають горя і нужди своїх ближніх, сирітської чи скитальської долі, чи не допомагають своїм рідним в старому краю (якщо мають можливість це робити!). Бо правдою є, що вони глибоко співчують боротьбі українського народу за визволення і бажали б з цілого серця бачити Україну вільною і свободною. І навіть час від часу складають матеріальні жертви на такі цілі, що допомагають здійснюванню ідеалів українського народу.

Так є.

Але того всього замало. Може колись воно було вистарчалним, коли ми самі ще були замало освідженіми щодо наших суспільних обов'язків. Може колись, коли була між нами самими така біда, коли ми обтрівалися з довгів чи з безробіття, то й таке було вистарчалним. Може колись, коли світ не переходив такої страшної трагедії, як за цієї війни, можна було своє сумління виправдувати і малою жертвою. Може колись, коли не було стільки мільйонів невинних і нещасних жертв українського народу, себто в більш нормальні часи, то наша допомогатися акція, хоч була невеличка, але й не була мала, і ми вдовольнялись, що вона постійно з року на рік більшала, значить, що принаймні ми поступали вперёд. Та тепер інакші часи! Як у впровадженні цієї війни та акції майже завершена, то це до певної міри було зрозуміле, бо прийшли інші акції, зв'язані тісно з війною. Та тепер від довгого часу, знов ведуть різні національні групи свої допомогатися акції. Значить, на нову й акція допомоги українській справі. Знов ведеться та й допомогатися акція нашим братам і сестрам в старому краю. І ведемо ті акції в такому часі, коли всі інші національні групи, що живуть в Америці, ведуть те саме. Значить, що ми не самі. Та ще важніше те, що можемо наочно переконавшись, як інші допомагають, що і скільки складають, або іншими словами, яке є в них серце супроти ближніх в нещасті.

Те останнє це те, що нас тут обходить. А це тому, що коли поглянемо на інших, то тоді краще себе пізнаємо, бо побачимо себе й інших разом мов у зеркалі чи на образі. А як так на себе споглянемо, то як нам здається, не будемо дуже собою тішитися. Навпаки, цей спільний образ нас засмує, бо вийде наглядно, що ми рішучо стоїмо далеко позаду щодо нашої жертвенності.

Чому це так? Чи ми дійсно гірші від других? Чи наше серце не таке вразливе, як в інших людей?

Ні. Так не є. Ми не є гірші від інших людей. Може навіть і ліпші, коли іде про чутливе серце. Ми тільки не навчені жертвувати. Дійсно жертвувати, а не кидати лепту жебракови, як це часто буває з нашими жертвами! Ми привикли розголювати найменші жертви і робити людей патріотами за невеличку роботу і за невеличку суму, хоч не раз знаємо, що ті одиниці повинні просто стидатися, що так мало роблять і так мало жертвують. Ми привикли до прилюдних подяк навіть там, де не раз нема за що дякувати, а де просто треба людей зганьбити, що то збиралось великою купою, а кинули відчепного кілька доларів, які потім ще проголошувались шумно в газеті, хоч місце, яке забирає те оголошення вартує вдвіть більше...

Ось ті речі є прикри, неприємні, але всім нам відомі. Проте ми такі їх не направляємо. І тому так слабо виглядає ось та наша жертвенність. Тому саме, в першу чергу задля піднесення моралі, гідності самих себе, зачали ми тепер кампанію, щоб знайти 500 столярних жертводавців. Зачали й тому, бо інакше не зможе У. А. Д. Комітет в Філадельфії підняти навіть приблизно своєї цілі, а він проголосив, що хоче зібрати \$300,000 на допомогу українським жертвам війни! Такої суми не можна зібрати між нами малими жертвами і то в скорому часі! Тому треба більших жертводавців. І вони повинні між нами знайтися, бо ми такі самі люди, як й інші. З такими самими благородними людськими почуттями! А як жертвують великими грошима дарами люди інших національних груп, щоб ратувати своїх рідних в Європі, то ми ратуємо своїх хоч середніми жертвами!

To the People of this Community

Team work wins wars, says General Eisenhower. Certainly we could not have made much progress in turning back the Nazi and Japanese tide without the masses of supplies made and paid for by individual Americans.

Nearly everything our fighting men need in their fighting and living is made in America.

The 7th War Loan can attain its objective of four billion dollars in Series E Bonds only by team work. If you muff the ball, the team suffers. You suffer worst of all because you have let down your own future chances for health, travel, education, a new home, or whatever you have set for in peacetime. At the present moment, you're on the team with your fighting son, husband, brother, sweetheart or friend. Don't let him down. Buy the most extra bonds you've ever bought in a war loan.

THE EDITOR

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

WAR LOAN

Микола Чубатий.

Україна членом Об'єднаних Держав

Постанову конференції в Сан Франсиско про прийняття України в члени Об'єднаних Держав, себто до міжнародної організації, що об'єднує держави, прийняли одні з американських українців з великим ентузіазмом, другі з повним скептицизмом. Наділі, нема слушного оправдання ні на ентузіазм ні на повний скептицизм. Сама подія признання України правою нацією в міжнародному розумінні є подією великого значіння, навіть коли за тим не криється ніякий дійсний зміст, себто дійсне право України забирати самостійно голос на цій міжнародній зборі.

З другого боку не треба забувати на це, що промотором того офіційного хрещення України в державну націю став Молотов, представник Советської Росії, тож самої Росії, що в практиці Україну звела не то до якоїсь автономної провінції, але до звичайної колонії без права шонебудь самостійно вирішувати. Тому хочемо розглянути цю замотану справу основно та безсторонно як зі становища формального признання України права нації, так теж зі становища дійсного положення українського народу в рямцях Советського Союзу.

Що означає членство України в Об'єднаних Державах?

Які не були б укріплені цілі москвських можновладців, висуваючи домагання, щоб так звана Советська Українська Республіка стала безпосереднім членом-основником нової світової організації, як теж без огляду на те, хто нині заступає Україну в цій міжнародній синедрионі, то сам факт признання України за державу, хочби з чисто формального боку, має велике значіння. Це значіння може ще невеличке нині, однак в історичній перспективі рішення конференції в Сан Франсиско стає важною подією в житті української нації. Вага ця лежить в першу чергу в тім, що Україна стає признаною нацією у міжнародному значінні. За таке признання надармо старалася Західно-Українська Республіка, а Українська Народна Республіка дістала признання тільки з боку центральних держав: Німеччини, Австрії, Болгарії та Туреччини, які з нею заключили відомий Берестейський Мир, бо поза тими державами всякі заходи закордонних представництв України добути признання для України як держави, лишалися без позитивного вирішення. Тепер Україна добула таке признання всіма переможними державами світа й

то однодушним рішенням. Ця Україна як держава на ділі не існує на українській землі, однак вона існує формально. Представмо собі, що нинішні Совети через якийсь внутрішній катаклізм розпадаються подібно як це сталося з Росією з 1917-го року. Тоді Україна стає відразу не тільки формально, але в дійсності повною та у міжнародному розумінні незалежною державою без ніяких других формальностей. Мануїльського, який нині ніби репрезентує Україну, але ніколи українського народу, при зміні політичної конюнктури заступає відразу друга людина, але вже правильний представник українського народу, і всі формальності міжнародного характеру прагладжені.

В зв'язку з тим Україна набрала великанського розголосу у всіх світових осередках, в пресі та на радіо. Одним словом, акція советського уряду мимо його волі зробила Україну дуже популярною. Далося чути багато голосів, щоб Совети дали Україні дійсні атрибути держави, щоб вона могла мати окремих амбасадорів при всіх урядах на світі, та щоб всі держави могли мати своїх представників в Києві.

Вкінці таке рішення міжнародної конференції має теж корисний вплив на переломані упередження сусідів, росіян, поляків та других, вважали український нарід не за вповні самостійну націю. Одні дотепер вважали українців за росіян з окремими прикметами тільки етнографічного характеру та ніщо більше. Тепер український нарід офіційно признаний за окрему націю в політичному розумінні і це саме треба нам консеквентно використовувати при всякій стрічі з офіційними як теж неофіційними особами за кордоном Советського Союзу.

Чи дійсно Україна вже нині має щось до говорення в справах світового порядку?

Твердити таке булоб перозумним та вповні незадатним. Таке можуть говорити тільки агенти Москви. Незадовго буде два роки, як Україна та 16 других республік Советського Союзу дістали право мати своїх закордонних комісарів та свої окремі армії. Така постановка найвищого законодавчого тіла Советського Союзу виглядала на велику подію, а нині видимо ми всі, що це був блוף Москви без ніякого практичного значіння. Коли народи приходять дорогою еволюції до державної самовлади, як це могло бути й в цій випадку з Україною, то

звичайно справа закордонної політики та справа війська це останні справи, що такі держави добувають. Натомість майже постійно першою ділянкою державного життя автономічної одиниці є звичайно міністерства внутрішніх справ, господарства, здоров'я, освіти, тощо.

В Советах є на відворот, й тому це був би доказ, що ціла справа власних закордонних комісарів та війська має характер звичайного блوفу, бо що тут говорити про незалежну закордонну політику, коли кожний горожанин України та інших союзних 15 республік не є певний, що там плянує відносно його особи Народний Комісаріат Внутрішніх Справ, себто поліції, в Москві. Що варта ніби самостійна Україна, коли її синів не судять навіть в межах держави, але десть поза її межами, в Москві та Ленінграді, російські суди!

Такою самою подією в практичній політиці є членство комісаря Мануїльського як представника України на терені Об'єднаних Держав. Практично Україна нині немає у Сан-Франсиско свого репрезентанта, бо Мануїльський ним напевно не є.

Які мотиви рішали в Москві про виступлення з такою пропозицією?

Що рішило про це, що Москва поставила таке сміливе домагання до міжнародної конференції, то тих причин могло бути багато, але назавгал не багато з них знаємо. Найменше правдоподібною є думка, що Советам йшло про три голоси на конференції і в майбутній міжнародній установі. На конференції, що правда, голосують, дискутують та радять, однак наділі всі важні справи вирішені наперед Америкою, Англією та Советами, де рішає не скільки голосів, тільки мілітарна сила. Іншими словами Совети мали таке саме значіння на конференції з своїм одним голосом, як і з трьома. Тому причин впровадження України та Білоруси треба шукати деінде.

Найважливішою причиною такого домагання Москви була пропагандивна ціль перед світом з огляду на советський імперіалізм відносно українських земель та сусідів. Висуваючи Україну як незалежну націю Совети замкнули губу багатьом скептикам советської системи, бож що тепер природніше як прилучення однонаціональних західних українців та карпатських українців до одної національної держави. З таким самим аргументом виступав Гітлер в перших своїх завоюваннях Австрії та Судетенлянд.

Большевики можуть дуже легко, не оглядаючися на нікого, скасувати окреме членство України в Об'єднаних Державах звичайною заявою, що Українська Республіка передає своє заступництво советській делегації.

Однак ніхто заперечити не в силі, що це є забава з огнем, бо розбурхання справи України як самостійної нації на міжнароднім форумі може стати у свій час дуже некорисною обставиною саме для Москви. Тому причин можна шукати і в якихсь внутрішніх плянах Советів, спричинених війною і повоейними набутками Советів.

Доносила преса, що ставлячи таке домагання до през. Рузвельта та прем'єра Чорчила ще на конференції в Яті Сталін мав аргументувати таке своє бажання „своїми внутрішніми справами". Колиб воно так дійсно булоб, то можна припускати, що по влученню всіх українських земель в склад Советського Союзу Кремль може дійсно задумувати якусь політику нормалізації відносно України, як вже справи чисто внутрішньої советської імперії. Для добра

ОЛЕКСАНДЕР ЛУГОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з імігрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

12)

(Всі права застережені)

Транскони. Поїзд почав звільнювати біг. А ще хвилини через десяток станув перед Сієнаською стацією, Меки кожної переселення-рільника, — Виннигу. На салю імігрантів не пустили. Повели в долішні приміщення. Як і в Галіфаксі, там ждали на них урядники колонізаційного департаменту залізниць.

Урядувало двох українців. Оба, — Остан довідався пізніше, — грали немаловажну роль у громадському житті українських переселенців. Перевіряли документи, переводили папки військового вигляду, у військовому зразку френчі й галіфе. Він певно уявляв, що командує чотою в Богом спа-

саємій Австрії чи Польщі, знача на бідолах-імігрантів покрикував... Другий копався в імігрантських паперах мовчки. Знов перепитували — хто, звідки і до кого їде?.. Черга дійшла до Остапа.

— Остан Безхатний! — голосно викрикнув урядник у френчі. — Він підійшов. — Ви звідки?

— З України.

— З котрої України? З тої, де П'ясудські, чи з тої, де Сталін?

Безхатний пояснив.

— О, так! — співучо протягнув панок, а далі подивившись на документи: — Ваш поїзд відходить завтра в десятій рані.

— То й добре. До того часу я можу оглянути місто.

— Не вільно нікуди відлучатися, — урядник суворо перерік. — Вас не пустить поліція.

По сходах справді проходжувалося кілька поліцаїв. — Я прохав би дозволу о-

глянути місто, — чемно сказав Безхатний. — Цеж український центр у Канаді. Хотів би зайти до українських редакцій, тай взагалі оглянути.

— А ви звідки знаєте, що тут є українські редакції? — перервав панок його мову ще суворіше.

— Менше з тим, досить, що знаю!

— Не можна! Ви що, приїхали на заробітки, чи політикувати? Тут переночуйте, а завтра далі в дорогу!

— А чи не міг би я одержати своїх двацять п'ять доларів? — попряховав Безхатний. — У мене вже грошей малувато!

— Дістанете на місці де вам призначено! — панок пробубнів шорстоко. — Треба було менше пива пити дорогою!

— Звідкиж ви знаєте, що я багато пив пива у дорозі? — образився Остан.

— Такі Безхатні ні на що більше не здатні, тільки пиячити!

— Не судить, добродію, ін-

ших по собі! — відрізав хлопця ображено. — Я пива зовсім не вживаю! А що до Безхатного, так мене хати позбавили вороги! Ажте ваше назвище, добродію?

— Я, Розутий! — злобно крикнув панок.

— Ну, то крайній вам вже час взутися!

Урядник заверещав:

— Ого, який відважний! Не навчила вас людськості чек, ні польська поліція.

— Думаю, що й ваше обходження з людьми не засоромить вас ці перед чеккою, ні перед польською оранкою!

Урядник аж посинів зо зло-

сти:

— Чи ти знаєш, большевику, що я маю право відставити тебе назад туди, звідки приїхав? — щільно кризь зуби. — Таких мудрагелів тут не по-трібно! Тільки дам знати, де слід і поїдеш назад на бараболо й квансу капусту. Попама-таеш мене!

— Уряд не дитина, не послу-

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ 1945 РОКУ

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Зорганізовано новий відділ, ч. 474, в Монреалі, Квебек, Канада.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 6. Олінич Іван Ф.
В. 11. Фесюк Варвара.
В. 31. Процак Ева, Феценко Єлисавета.
В. 33. Зелінка Ольга.
В. 39. Писак Іван М.
В. 45. Сенек Ева, Туржанська Ван-да.

В. 67. Вадика Володимир.
В. 70. Варанка Володимир.
В. 74. Куч Вітам.
В. 76. Лісович Володимир.
В. 93. Тріска Фред.
В. 94. Троїска Геріс.
В. 102. Попович Володимир Юсиф.
В. 112. Давид Меліс, Олінич Павло.
В. 120. Кохановський Герман.
В. 121. Катюша Юсиф.
В. 127. Новосадська Ксеня.
В. 130. Козуб Феніс.
В. 142. Левчук Олена, Левчук Лу-віс.

В. 143. Когут Олена, Когут Юсиф.
В. 144. Федішак Беті.
В. 147. Чорний Юсиф.
В. 154. Федішак Пелагія.
В. 155. Янина Анна.
В. 170. Галайко Микола.
В. 178. Кот Марія, Кот Володимир, Маршал Володимир.
В. 204. Кушнір Мирон, Савер Юрій, Плотка Олена, Кобан Євеліна, Ско-чильс Іван, Малович Сол, Прібін Ірина Р., Малович Олена.
В. 206. Гієвчик Діані.
В. 220. Статора Іван.
В. 230. Лесніска Юрій, Савири-ча Олена, Тренковський Михайло.
В. 237. Мистецкий Володимир.
В. 238. Нагурна Олена, Нагурна Ірина.
В. 242. Головата Марія.
В. 251. Олінич Томас.
В. 252. Ференц Микола, Воркун Стефан.

В. 256. Федун Едвард М.
В. 291. Гуменюк Софія, Хома Це-целя, Бісидська Катерина, Скібо-Евген, Буковський Микола.
В. 292. Діані Ольга.
В. 299. Думанський Микола.
В. 318. Галан Павло.
В. 321. Гнатів Григорій.
В. 330. Гошолок Іван.
В. 341. Лазарович Омельян.
В. 348. Кремін Іван.
В. 353. Василук Марія.
В. 355. Рак Фрідла.
В. 358. Онішук Анна, Онішук Ві-ліс.
В. 361. Поп Матвій, Демидчук Ва-силь.
В. 372. Скрутовська Марія.
В. 379. Грош Мирослав.
В. 385. Солан Ольга, Корчинський Михайло, Кейтс Юсифа.
В. 397. Горшко Софія М., Вольчан-ська Марія.
В. 409. Гришко Ольга.
В. 427. Цибішак Ліяна.
В. 432. Заньч Ольга, Заньч Андрій.
В. 445. Бісидська Олександра.
В. 448. Хомик Юрій.
В. 455. Бейдєс Катерина.

В. 457. Варанка Софія.
В. 464. Воробець Варвара.
В. 465. Новосадська Ксеня.
В. 469. Діані Микола.
В. 473. Чумак Володимир.
В. 478. Томашевська Анна.
В. 94. Бісидська Янін.
В. 133. Карач Михайло.
В. 151. Маркович Володимир.
В. 204. Колос Розалія.
В. 206. Ліпка Константин, Ліпка Вікторія.
В. 254. Біндас Ірина.
В. 292. Радеч Ольга П.
В. 319. Канцерук Михайло.
В. 342. Познанська Катерина, Ма-слюк Григорій.
В. 358. Бісидський Марія Г., Чорній Ольга, Гаушак Петро Л., Лушні Катерина, Лушні Михайло, Матусек Еленора, Матусек Перла, Шаран-ська Меланія, Чорний Мартин, Ма-тусек Юрій.
В. 361. Назаревич Петро.
В. 435. Мороз Юлія.
В. 439. Медиский Станіслав.

В. 20. Федорини Марія.
В. 49. Засіткович Катерина, Засі-кович Стефан.
В. 83. Бошняк Ілько.
В. 96. Древна Григорій.

В. 106. Дашків Марія, Дашків Михайло.
В. 155. Кордак Анастасія, Кордак Стефан.
В. 156. Микола Олга.
В. 230. Кухтин Леа.
В. 288. Манайко Софія.
В. 327. Ринар Михайло.
В. 347. Палько Аграфія, Палько І-ван, Палько Теодор.
В. 348. Мельник Андрій.
В. 355. о. Пеленський Ігор.
В. 361. Левченко Адам.
В. 427. Коско Розалія, Мальков-ська Ефрозина.
В. 432. Мігус Микола, Мігус Йо-сиф, Медиский Естасія.

В. 177. Підгородська Антоніна.
В. 183. Шенчук Марія.
В. 186. Рудін Анна.
В. 188. Цимало Куд, Якіс, Харитон Марія.
В. 206. Колісник Павло.
В. 238. Кутній Анна.
В. 273. Габак Іван.
В. 289. Гузар Текля.
В. 300. Лаврух Григорій.
В. 316. Петришин Анна.
В. 345. Прошай Ера.
В. 361. Федорук Вітам.
В. 375. Таранський Іван.
В. 379. Різа Іван.

В. 375. Гринько Роберт М.
В. 397. Стрелен Олена М., Бедна-рек Іванна О.
В. 403. Мозончак Сандра.
В. 408. Сугія Еленора.
В. 413. Матроський Роберт.
В. 427. Чорнобай Анна Е.
В. 432. Остапчук Кінг Ю. В., Остап-чук Стефан, Жукорський Богдан, Че-міль Петро.
В. 445. Носаль Стефанія О., Луко-вич Едвард.
В. 464. Голік Патрісія Б., Цірка Михайло Ф.
В. 465. Динтраш Едвард.
В. 473. Вербицька Мирослава О., Волошин Петро, Рибачок Володимир, Радзіхівська Надія П., Левіцький Зе-нон О., Кошелівський Тома Б., Чу-мак Емілія О., Самотіс Мирослава Р., Чайковський Зенон В., Чумак Бо-гдан І.

В. 474. Онішук Юрій, Стадник Барт, Стадник Джералд, Стадник Ми-хайло, Стадник Юсиф, Софійський Бернар, Корніло Михайло В., Ле-віцька Катерина М., Левіцька Олекса-дра Дж., Наконечна Анна М., Стро-чин Ірина, Строчин Лакерія, Івахів Стефан О.
В. 55. Лос Антін, Бутца Софія.
В. 58. Конорич Стефан Петро.
В. 78. Ваврашко Ваніс.
В. 94. Наколіс Андрій.
В. 358. Демкович Олександра Н., Анто-нішин Джойс П., Яким Вікторія, Я-ким Лоретта А., Яким Лувіс, Яким Джанета, Яким Марія Л., Кипчак Роберт, Кипчак Михайло, Кипчак Іванна, Лучин Деніс П., Лучин Ал-лана, Стебелська Варвара А., Ко-марек Річард С., Комарек Марія Дж., Сорочак Шерен Л., Ситковська Катри-на М., Чорній Донна Дж., Бабяк Ро-берт.
В. 446. Салків Володимир П.
В. 456. Гуціль Євген, Гуціль Бог-дан І.
В. 464. Франків Вітам Р.

В. 83. Курпач Іванна.
В. 156. Микола Іван мол.
В. 347. Парастіно Маріяна, Парастіно Олена, Парастіно Ольга.
В. 367. Фішак Марія Е., Фішак Ма-рія, Фішак Микола.
В. 432. Гуціль Богдан Іван, Гуціль Євген.
В. 20. Труш Сильвія.
В. 40. Нагія Розалія М., Нагія Ро-берт, Нагія Юлія мол., Нагія Каро-ла Дж., Нагія Беті А.
В. 64. Ількович Діані.
В. 96. Кемпа Михайло, Кемпа Ми-кола мол., Кемпа Михайло П.
В. 98. Майковський Альбіс, Май-ковський Павло.
В. 112. Станчик Беверлія, Тимчина Розалія А.
В. 150. Лейві Виктор, Лейві Іванна, Лейві Фредерик.
В. 155. Олешевська Марта.
В. 158. Шипот Василь, Шипот О-лена.
В. 163. Грабана Сандра, Грабана Сінтія.
В. 176. Джуган Юрій.
В. 204. Ріккі Христіна.
В. 221. Олешевська Елісавета А., Олешевський Теодор.
В. 264. Секеліс Росел, Секеліс Едвард.
В. 320. Козуб Дейл Франко.
В. 325. Шейндрик Анна, Шенчук Річард, Врубель Олександра, Врубель Йо-сиф мол., Врубель Марія А., Вру-бель Юлія.
В. 341. Горек Вітам Антін.
В. 361. Пасак Михайло.
В. 367. Фішак Марія.
В. 397. Москвич Тілія.
В. 418. Радко Юлія.
В. 459. Шумліч Роберт.
В. 478. Турська Стефанія, Романчук Марія.

В. 62. Курпач Іванна.
В. 358. Чорній Донна Л., Бабяк Роберт.
В. 396. Карпа Іванна, Карпа Сте-фан П., Крисалька Микола Іван, Кри-салька Вітам, Варонський Франко Т. мол.
В. 456. Гуціль Євген, Гуціль Бог-дан І.
В. 6. Олінич Іван.
В. 11. Фесюк Варвара.
В. 31. Феценко Елісавета, Процак Ева.
В. 33. Зелінка Ольга.
В. 74. Куч Вітам.
В. 143. Когут Юсиф, Когут Олена.
В. 178. Кіт Марія, Кіт Володимир.
В. 220. Статора Іван.
В. 237. Місика Володимир.
В. 242. Головата Марія.
В. 292. Діані Ольга.
В. 299. Думанський Микола.
В. 321. Гнатів Григорій.
В. 348. Кремін Іван.
В. 361. Демидчук Василь.
В. 395. Корчинський Михайло, Со-лан Ольга.

В. 38. Фалат Юсиф.
В. 252. Багріс Володимир.
В. 56. Ковальчій Іван Стах.
В. 57. Сташко Михайло.
В. 85. Пароський Михайло П.
В. 94. Бугай Стефан В. мол. 2.
В. 96. Кесіліс Вітам, Древна Ка-рен М.
В. 102. Бобко Дона М., Кулішів-ський Лавна М., Сентена Юрій Л.
В. 104. Наступак Володимир, Па-стухак Віра А.
В. 112. Тіпінська Юсифа, Смоляр-ська Юсифа К., Романович Павло, Романович Петро, Олінич Іван, Діама Варвара, Федорук Меланія.
В. 127. Новосадська Ксеня.
В. 142. Лобус Філіс Дж., Третер Алфред П.
В. 155. Сташків Роберт.
В. 156. Ровнік Ваня Л.
В. 164. Роль Нікія А.
В. 170. Пачен Ліяна Е.
В. 178. Маршал Гелія А.
В. 191. Бачицька Анна М.
В. 201. Марасек Едвард мол.
В. 204. Стрелен Зеновій, Весо-ловська Лелора О.
В. 208. Марколович Деніс Дж.
В. 230. Саган Володимир мол.
В. 239. Ланік Марія 5.
В. 252. Ференц Деніс Г.
В. 274. Деметріос Чарас Н.
В. 291. Джеленій Діанія М., Кон-чар Павлина А., Міланіс Росел К.
В. 293. Дікій Іванна Ф., Куліков-ський Стефан.
В. 305. Гентон Агнеса Н.
В. 338. Скіра Нейсі А., Дашко Меланія Ф.
В. 341. Пристанська Надія П., При-станський Орест Р.
В. 355. Рак Джойс А., Рак Кате-рина Р.
В. 358. Онішук Марія А., Коріак Петро, Коріак Стефан, Бабяк Ней-сі Дж.
В. 364. Санішак Патрісія, Саніш-ка Мариліна К.

В. 375. Гринько Роберт М.
В. 397. Стрелен Олена М., Бедна-рек Іванна О.
В. 403. Мозончак Сандра.
В. 408. Сугія Еленора.
В. 413. Матроський Роберт.
В. 427. Чорнобай Анна Е.
В. 432. Остапчук Кінг Ю. В., Остап-чук Стефан, Жукорський Богдан, Че-міль Петро.
В. 445. Носаль Стефанія О., Луко-вич Едвард.
В. 464. Голік Патрісія Б., Цірка Михайло Ф.
В. 465. Динтраш Едвард.
В. 473. Вербицька Мирослава О., Волошин Петро, Рибачок Володимир, Радзіхівська Надія П., Левіцький Зе-нон О., Кошелівський Тома Б., Чу-мак Емілія О., Самотіс Мирослава Р., Чайковський Зенон В., Чумак Бо-гдан І.

В. 177. Підгородська Антоніна.
В. 183. Шенчук Марія.
В. 186. Рудін Анна.
В. 188. Цимало Куд, Якіс, Харитон Марія.
В. 206. Колісник Павло.
В. 238. Кутній Анна.
В. 273. Габак Іван.
В. 289. Гузар Текля.
В. 300. Лаврух Григорій.
В. 316. Петришин Анна.
В. 345. Прошай Ера.
В. 361. Федорук Вітам.
В. 375. Таранський Іван.
В. 379. Різа Іван.

В. 375. Гринько Роберт М.
В. 397. Стрелен Олена М., Бедна-рек Іванна О.
В. 403. Мозончак Сандра.
В. 408. Сугія Еленора.
В. 413. Матроський Роберт.
В. 427. Чорнобай Анна Е.
В. 432. Остапчук Кінг Ю. В., Остап-чук Стефан, Жукорський Богдан, Че-міль Петро.
В. 445. Носаль Стефанія О., Луко-вич Едвард.
В. 464. Голік Патрісія Б., Цірка Михайло Ф.
В. 465. Динтраш Едвард.
В. 473. Вербицька Мирослава О., Волошин Петро, Рибачок Володимир, Радзіхівська Надія П., Левіцький Зе-нон О., Кошелівський Тома Б., Чу-мак Емілія О., Самотіс Мирослава Р., Чайковський Зенон В., Чумак Бо-гдан І.

В. 474. Онішук Юрій, Стадник Барт, Стадник Джералд, Стадник Ми-хайло, Стадник Юсиф, Софійський Бернар, Корніло Михайло В., Ле-віцька Катерина М., Левіцька Олекса-дра Дж., Наконечна Анна М., Стро-чин Ірина, Строчин Лакерія, Івахів Стефан О.
В. 55. Лос Антін, Бутца Софія.
В. 58. Конорич Стефан Петро.
В. 78. Ваврашко Ваніс.
В. 94. Наколіс Андрій.
В. 358. Демкович Олександра Н., Анто-нішин Джойс П., Яким Вікторія, Я-ким Лоретта А., Яким Лувіс, Яким Джанета, Яким Марія Л., Кипчак Роберт, Кипчак Михайло, Кипчак Іванна, Лучин Деніс П., Лучин Ал-лана, Стебелська Варвара А., Ко-марек Річард С., Комарек Марія Дж., Сорочак Шерен Л., Ситковська Катри-на М., Чорній Донна Дж., Бабяк Ро-берт.
В. 446. Салків Володимир П.
В. 456. Гуціль Євген, Гуціль Бог-дан І.
В. 464. Франків Вітам Р.

В. 83. Курпач Іванна.
В. 156. Микола Іван мол.
В. 347. Парастіно Маріяна, Парастіно Олена, Парастіно Ольга.
В. 367. Фішак Марія Е., Фішак Ма-рія, Фішак Микола.
В. 432. Гуціль Богдан Іван, Гуціль Євген.
В. 20. Труш Сильвія.
В. 40. Нагія Розалія М., Нагія Ро-берт, Нагія Юлія мол., Нагія Каро-ла Дж., Нагія Беті А.
В. 64. Ількович Діані.
В. 96. Кемпа Михайло, Кемпа Ми-кола мол., Кемпа Михайло П.
В. 98. Майковський Альбіс, Май-ковський Павло.
В. 112. Станчик Беверлія, Тимчина Розалія А.
В. 150. Лейві Виктор, Лейві Іванна, Лейві Фредерик.
В. 155. Олешевська Марта.
В. 158. Шипот Василь, Шипот О-лена.
В. 163. Грабана Сандра, Грабана Сінтія.
В. 176. Джуган Юрій.
В. 204. Ріккі Христіна.
В. 221. Олешевська Елісавета А., Олешевський Теодор.
В. 264. Секеліс Росел, Секеліс Едвард.
В. 320. Козуб Дейл Франко.
В. 325. Шейндрик Анна, Шенчук Річард, Врубель Олександра, Врубель Йо-сиф мол., Врубель Марія А., Вру-бель Юлія.
В. 341. Горек Вітам Антін.
В. 361. Пасак Михайло.
В. 367. Фішак Марія.
В. 397. Москвич Тілія.
В. 418. Радко Юлія.
В. 459. Шумліч Роберт.
В. 478. Турська Стефанія, Романчук Марія.

В. 62. Курпач Іванна.
В. 358. Чорній Донна Л., Бабяк Роберт.
В. 396. Карпа Іванна, Карпа Сте-фан П., Крисалька Микола Іван, Кри-салька Вітам, Варонський Франко Т. мол.
В. 456. Гуціль Євген, Гуціль Бог-дан І.
В. 6. Олінич Іван.
В. 11. Фесюк Варвара.
В. 31. Феценко Елісавета, Процак Ева.
В. 33. Зелінка Ольга.
В. 74. Куч Вітам.
В. 143. Когут Юсиф, Когут Олена.
В. 178. Кіт Марія, Кіт Володимир.
В. 220. Статора Іван.
В. 237. Місика Володимир.
В. 242. Головата Марія.
В. 292. Діані Ольга.
В. 299. Думанський Микола.
В. 321. Гнатів Григорій.
В. 348. Кремін Іван.
В. 361. Демидчук Василь.
В. 395. Корчинський Михайло, Со-лан Ольга.

В. 38. Фалат Юсиф.
В. 252. Багріс Володимир.
В. 56. Ковальчій Іван Стах.
В. 57. Сташко Михайло.
В. 85. Пароський Михайло П.
В. 94. Бугай Стефан В. мол. 2.
В. 96. Кесіліс Вітам, Древна Ка-рен М.
В. 102. Бобко Дона М., Кулішів-ський Лавна М., Сентена Юрій Л.
В. 104. Наступак Володимир, Па-стухак Віра А.
В. 112. Тіпінська Юсифа, Смоляр-ська Юсифа К., Романович Павло, Романович Петро, Олінич Іван, Діама Варвара, Федорук Меланія.
В. 127. Новосадська Ксеня.
В. 142. Лобус Філіс Дж., Третер Алфред П.
В. 155. Сташків Роберт.
В. 156. Ровнік Ваня Л.
В. 164. Роль Нікія А.
В. 170. Пачен Ліяна Е.
В. 178. Маршал Гелія А.
В. 191. Бачицька Анна М.
В. 201. Марасек Едвард мол.
В. 204. Стрелен Зеновій, Весо-ловська Лелора О.
В. 208. Марколович Деніс Дж.
В. 230. Саган Володимир мол.
В. 239. Ланік Марія 5.
В. 252. Ференц Деніс Г.
В. 274. Деметріос Чарас Н.
В. 291. Джеленій Діанія М., Кон-чар Павлина А., Міланіс Росел К.
В. 293. Дікій Іванна Ф., Куліков-ський Стефан.
В. 305. Гентон Агнеса Н.
В. 338. Скіра Нейсі А., Дашко Меланія Ф.
В. 341. Пристанська Надія П., При-станський Орест Р.
В. 355. Рак Джойс А., Рак Кате-рина Р.
В. 358. Онішук Марія А., Коріак Петро, Коріак Стефан, Бабяк Ней-сі Дж.
В. 364. Санішак Патрісія, Саніш-ка Мариліна К.

В. 375. Гринько Роберт М.
В. 397. Стрелен Олена М., Бедна-рек Іванна О.
В. 403. Мозончак Сандра.
В. 408. Сугія Еленора.
В. 413. Матроський Роберт.
В. 427. Чорнобай Анна Е.
В. 432. Остапчук Кінг Ю. В., Остап-чук Стефан, Жукорський Богдан, Че-міль Петро.
В. 445. Носаль Стефанія О., Луко-вич Едвард.
В. 464. Голік Патрісія Б., Цірка Михайло Ф.
В. 465. Динтраш Едвард.
В. 473. Вербицька Мирослава О., Волошин Петро, Рибачок Володимир, Радзіхівська Надія П., Левіцький Зе-нон О., Кошелівський Тома Б., Чу-мак Емілія О., Самотіс Мирослава Р., Чайковський Зенон В., Чумак Бо-гдан І.

В. 474. Онішук Юрій, Стадник Барт, Стадник Джералд, Стадник Ми-хайло, Стадник Юсиф, Софійський Бернар, Корніло Михайло В., Ле-віцька Катерина М., Левіцька Олекса-дра Дж., Наконечна Анна М., Стро-чин Ірина, Строчин Лакерія, Івахів Стефан О.
В. 55. Лос Антін, Бутца Софія.
В. 58. Конорич Стефан Петро.
В. 78. Ваврашко Ваніс.
В. 94. Наколіс Андрій.
В. 358. Демкович Олександра Н., Анто-нішин Джойс П., Яким Вікторія, Я-ким Лоретта А., Яким Лувіс, Яким Джанета, Яким Марія Л., Кипчак Роберт, Кипчак Михайло, Кипчак Іванна, Лучин Деніс П., Лучин Ал-лана, Стебелська Варвара А., Ко-марек Річард С., Комарек Марія Дж., Сорочак Шерен Л., Ситковська Катри-на М., Чорній Донна Дж., Бабяк Ро-берт.
В. 446. Салків Володимир П.
В. 456. Гуціль Євген, Гуціль Бог-дан І.
В. 464. Франків Вітам Р.

В. 83. Курпач Іванна.
В. 156. Микола Іван мол.
В. 347. Парастіно Маріяна, Парастіно Олена, Парастіно Ольга.
В. 367. Фішак Марія Е., Фішак Ма-рія, Фішак Микола.
В. 432. Гуціль Богдан Іван, Гуціль Євген.
В. 20. Труш Сильвія.
В. 40. Нагія Розалія М., Нагія Ро-берт, Нагія Юлія мол., Нагія Каро-ла Дж., Нагія Беті А.
В. 64. Ількович Діані.
В. 96. Кемпа Михайло, Кемпа Ми-кола мол., Кемпа Михайло П.
В. 98. Майковський Альбіс, Май-ковський Павло.
В. 112. Станчик Беверлія, Тимчина Розалія А.
В. 150. Лейві Виктор, Лейві Іванна, Лейві Фредерик.
В. 155. Олешевська Марта.
В. 158. Шипот Василь, Шипот О-лена.
В. 163. Грабана Сандра, Грабана Сінтія.
В. 176. Джуган Юрій.
В. 204. Ріккі Христіна.
В. 221. Олешевська Елісавета А., Олешевський Теодор.
В. 264. Секеліс Росел, Секеліс Едвард.
В. 320. Козуб Дейл Франко.
В. 325. Шейндрик Анна, Шенчук Річард, Врубель Олександра, Врубель Йо-сиф мол., Врубель Марія А., Вру-бель Юлія.
В. 341. Горек Вітам Антін.
В. 361. Пасак Михайло.
В. 367. Фішак Марія.
В. 397. Москвич Тілія.
В. 418. Радко Юлія.
В. 459. Шумліч Роберт.
В. 478. Турська Стефанія, Романчук Марія.

В. 62. Курпач Іванна.
В. 358. Чорній Донна Л., Бабяк Роберт.
В. 396. Карпа Іванна, Карпа Сте-фан П., Крисалька Микола Іван, Кри-салька Вітам, Варонський Франко Т. мол.
В. 456. Гуціль Євген, Гуціль Бог-дан І.
В. 6. Олінич Іван.
В. 11. Фесюк Варвара.
В. 31. Феценко Елісавета, Процак Ева.
В. 33. Зелінка Ольга.
В. 74. Куч Вітам.
В. 143. Когут Юсиф, Когут Олена.
В. 178. Кіт Марія, Кіт Володимир.
В. 220. Статора Іван.
В. 237. Місика Володимир.
В. 242. Головата Марія.
В. 292. Діані Ольга.
В. 299. Думанський Микола.
В. 321. Гнатів Григорій.
В. 348. Кремін Іван.
В. 361. Демидчук Василь.
В. 395. Корчинський Михайло, Со-лан Ольга.

В. 38. Фалат Юсиф.
В. 252. Багріс Володимир.
В. 56. Ковальчій Іван Стах.
В. 57. Сташко Михайло.
В. 85. Пароський Михайло П.
В. 94. Бугай Стефан В. мол. 2.
В. 96. Кесіліс Вітам, Древна Ка-рен М.
В. 102. Бобко Дона М., Кулішів-ський Лавна М., Сентена Юрій Л.
В. 104. Наступак Володимир, Па-стухак Віра А.
В. 112. Тіпінська Юсифа, Смоляр-ська Юсифа К., Романович Павло, Романович Петро, Олінич Іван, Діама Варвара, Федорук Меланія.
В. 127. Новосадська Ксеня.
В. 142. Лобус Філіс Дж., Третер Алфред П.
В. 155. Сташків Роберт.
В. 156. Ровнік Ваня Л.
В. 164. Роль Нікія А.
В. 170. Пачен Ліяна Е.
В. 178. Маршал Гелія А.
В. 191. Бачицька Анна М.
В. 201. Марасек Едвард мол.
В. 204. Стрелен Зеновій, Весо-ловська Лелора О.
В. 208. Марколович Деніс Дж.
В. 230. Саган Володимир мол.
В. 239. Ланік Марія 5.
В. 252. Ференц Деніс Г.
В. 274. Деметріос Чарас Н.
В. 291. Джеленій Діанія М., Кон-чар Павлина А., Міланіс Росел К.
В. 293. Дікій Іванна Ф., Куліков-ський Стефан.
В. 305. Гентон Агнеса Н.
В. 338. Скіра Нейсі А., Дашко Меланія Ф.
В. 341. Пристанська Надія П., При-станський Орест Р.
В. 355. Рак Джойс А., Рак Кате-рина Р.
В. 358. Онішук Марія А., Коріак Петро, Коріак Стефан, Бабяк Ней-сі Дж.
В. 364. Санішак Патрісія, Саніш-ка Мариліна К.

В. 375. Гринько Роберт М.
В. 397. Стрелен Олена М., Бедна-рек Іванна О.
В. 403. Мозончак Сандра.
В. 408. Сугія Еленора.
В. 413. Матроський Роберт.
В. 427. Чорнобай Анна Е.
В. 432. Остапчук Кінг Ю. В., Остап-чук Стефан, Жукорський Богдан, Че-міль Петро.
В. 445. Носаль Стефанія О., Луко-вич Едвард.
В. 464. Голік Патрісія Б., Цірка Михайло Ф.
В. 465. Динтраш Едвард.
В. 473. Вербицька Мирослава О., Волошин Петро, Рибачок Володимир, Радзіхівська Надія П., Левіцький Зе-нон О., Кошелівський Тома Б., Чу-мак Емілія О., Самотіс Мирослава Р., Чайковський Зенон В., Чумак Бо-гдан І.

В. 474. Онішук Юрій, Стадник Барт, Стадник Джералд, Стадник Ми-хайло, Стадник Юсиф, Софійський Бернар, Корніло Михайло В., Ле-віцька Катерина М., Левіцька Олекса-дра Дж., Наконечна Анна М., Стро-чин Ірина, Строчин Лакерія, Івахів Стефан О.
В. 55. Лос Антін, Бутца Софія.
В. 58. Конорич Стефан Петро.
В. 78. Ваврашко Ваніс.
В. 94. Наколіс Андрій.
В. 358. Демкович Олександра Н., Анто-нішин Джойс П., Яким Вікторія, Я-ким Лоретта А., Яким Лувіс, Яким Джанета, Яким Марія Л., Кипчак Роберт, Кипчак Михайло, Кипчак Іванна, Лучин Деніс П., Лучин Ал-лана, Стебелська Варвара А., Ко-марек Річард С., Комарек Марія Дж., Сорочак Шерен Л., Ситковська Катри-на М., Чорній Донна Дж., Бабяк Ро-берт.
В. 446. Салків Володимир П.
В. 456. Гуціль Євген, Гуціль Бог-дан І.
В. 464. Франків Вітам Р.

В. 83. Курпач Іванна.
В. 156. Микола Іван мол.
В. 347. Парастіно Маріяна, Парастіно Олена, Парастіно Ольга.
В. 367. Фішак Марія Е., Фішак Ма-рія, Фішак Микола.
В. 432. Гуціль Богдан Іван, Гуціль Євген.
В. 20. Труш Сильвія.
В. 40. Нагія Розалія М., Нагія Ро-берт, Нагія Юлія мол., Нагія Каро-ла Дж., Нагія Беті А.
В. 64. Ількович Діані.
В. 96. Кемпа Михайло, Кемпа Ми-кола мол., Кемпа Михайло П.
В. 98. Майковський Альбіс, Май-ковський Павло.
В. 112. Станчик Беверлія, Тимчина Розалія А.
В. 150. Лейві Виктор, Лейві Іванна, Лейві Фредерик.
В. 155. Олешевська Марта.
В. 158. Шипот Василь, Шипот О-лена.
В. 163. Грабана Сандра, Грабана Сінтія.
В. 176. Джуган Юрій.
В. 204. Ріккі Христіна.
В. 221. Олешевська Елісавета А., Олешевський Теодор.
В. 264. Секеліс Росел, Секеліс Едвард.
В. 320. Козуб Дейл Франко.
В. 3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0237—Bryant 9-0582

WAR MANPOWER COMMISSION EMPLOYMENT REGULATIONS

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущі робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядності. При перенесенні до менше сущих робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтд Стейтс Емплоїмент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребують те обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Машин пресера, cleaning & tailoring establ., добра платня і допирене місто. **Elaine Place Tailor**, 40-18 Belle Blvd., Bayside, L. I., Bayside 9-1694.

РОБІТНИКІВ У ПРАЛЬНІ МУЖЧИН І ЖІНОК
добра платня і робітничі умовини не треба досвіду
WMC Прала
Бачте Mr. Price
NEW JERSEY LINEN SERVICE
12 Clifton St., Newark, N. J.

Мужчин і жінок до роботи у фабриці venetian blind; досвід непотрібний; легка робота; добра платня; WMC прала заховемо. **Triangle Products Corp.**, 2008 Union Turnpike (Tonnetelle Ave. & Secaucus Rd.) North Bergen, N. J. Union 3-9705

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА... КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНОК
не треба досвіду
Потрібно жінки віком 40 літ, охочі на роботу в електричній Пастеризації цукру.
Ми але навчимо. **Parabisc**:
1123 Military Park Bldg.,
60 Park Place, Newark, N. J.

Жінки
до загальної домашньої роботи. Голоситися рано. **Dr. J. Smith, Jr.**
327 E. 17th St., New York City

Дівчини або Жінки
Загальна кухонна робота. В малих Компаніях Ресторант 48 год. Суботи і вечори вільні. **Spencer-Kellogg & Son, Inc.**
River Road, Edgewater, N. J.

Операторок при дитячих спортивних уборах. 275 W'way, B'klyn, 1st fl. (nr. Marcy & Havemeyer St.)

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ТОРОНТО, ОНТ.

Участь Жін. К. У. К. — Торонто в кампанії Черв. Хреста.

Комітет Українців Канади відіграв і відіграє дуже важку роль у проломлюванні ледів між поодинокими угрупованнями та в координації їх праці для загального добра Канади й для добра українців зокрема. Дається це завважити, між іншим, у підприємствах, які К. У. К. заряджує з нагоди якоїсь важливішої події в житті Канади або української історії.

До помочі в праці К. У. К. та для її поширення зорганізовано мин. року давно бажаний і дуже потрібний Комітет Українок Канади. В обсяг його праці входить допомога Червоному Хрестові та посилка потрібних річей та харчів українським воїнам за морем та до кантини українсько-канадських воїнів в Лондоні. Доривочно українське жіноцтво Канади брало спомогаючу участь у цих та інших ділянках праці вже від самого початку війни, і зробило дуже багато. Але та праця — дуже потрібна й корисна — не була така показна, бо не виступали ми одною силою.

У Торонті далось це бачити в останній кампанії Червоного Хреста, під час якої українки пішли одною лавою з рамени місцевого Жін. К. У. К. Не сиділи вони за заложенними руками й за попередніх кампаній, та, на жаль, їх праця в великій мірі губилася або йшла на славу інших, бо, з браку спільного плану, не була відповідно зорганізована. Маючи більше рук до розпорядності, референтки Черв. Хреста — п-і Левка Романюк і п-і Софія Романюк — що вже мають досвід із попередніх кампаній — зарядили її так, що вислід праці був понад сподівання. У приданий українкам округи зібрано \$2,021.92, але кінцева сума буде більша, бо посилюють все ще напливають. Одержали українки признання й за те, що їх списки були у взірцевім

порядку й бюро не мало з ними ніякого клопоту.

ВУНСАКЕТ, Р. А.

В пам'ять воїна на допомогу У. А. Д. Комітету.

В березні цього року загинув як американський бомбик, приданий до американської летунської бази в Італії, Павло Колісник, одиницький син заслужених нацих громадян, Олексі і Марії Колісник. Скінчив гайскул і записався до військової служби. Писав з армії про терпіння українського народу під окупантами, додаючи, що йому слози текли, коли глядів на ті терпіння, що їх показували на рухомих образах з України. Діставши сумну вістку про його смерть, родичі, відчуваючи його думку, зложили замість вінка на його могилу \$25 на поміч українським жертвам війни. Тов. Союз Українок, від. 29 додало з каси \$5, членкині зложили \$8, а по \$2 ще зложили: Анна Турчин (сестра Покійного), сестра Степанія Колісник та тета А. Клекот. Разом вислано до У. А. Допомогового Комітету в Філадельфії \$44.

ШІКАГО, ІЛЛ.

Народне Віче в Шікаго.

З давен давна український народ є народоправним. На підтвердження цього є та обставина, що він все в важних справах скликав себе, уряджував т. зв. народні віча. Такі ві-

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ

З НОТАМИ
50 центів
один примірник

Замовляйте у книгарні
"SVOBODA"
JERSEY CITY 3, N. J.
83 GRAND STREET

ча були за княжих часів, були й за козацьких чи гайдамацьких часів. На все вони віналися успіхом, приходило не раз до небажаних виступів, про що найкраще описує наш письменник Панько Куліш в „Чорній Раді“. Та проте український народ від того роду демократичного способу думання не відступив. За Австрії і Польщі такі народні віча влаштовували політичні українські партії по повітових осередках і віча такі все тишилися великою участю народу. А спосіб скликування таких народних зібрань був дуже простий. Козаки били з литаври і народ вміть кидав все та спішив на віче. За австрійської чи польської окупації вистарчило на стіні Громадського Дому чи на „журавлі“ прибити оголошення, що в Перемішлі чи Доліні відбудеться „Народне Віче“ такого то дня. І в той день жива чи кошовиця люди йшли на віче. Мовляв, шось дуже важного мусять статися, коли ж в жива віче скликають, треба послухати. Те саме в зимі, коли мороз або ожеледа, люди знали, що без важних причин ніхто не хоче мерзнути. Це було так на Україні, люди не знали викрутів і не були дуже „заняті“.

В Америці інший звичай. Правда тут на це є й інші способи скликання віча. Є радіо, є телефон, преса, летючки, особисті листи. Звичайно уживається всіх можливих середників, щоб дістати людей на віче. Не можна інакше, хоч це завдає багато праці і поносить великі кошти. Кажуть люди: Ми не знали, до нас ніхто не писав, а радіо ми не слухали, бо дома не були. Інші мають іншу причину. Отже треба пробувати оголошувати на всі способи.

Та дійсною причиною того, що люди не знають про віче, є те, що не інтересуються українським життям. Якби інтере-

3 Домашнього Фронту

Пять Вимог Дядька Сема.

ВАШІНГТОН. — Уряд Злучених Держав ставить до громадянства наступних п'ять домашніх вимог:

Булоб добре, шановні громадяни, якби ви в часі цьогорічних вакацій поробили трохи на фармах, помагаючи фермерам продкувати харчі. За інформаціями в цій справі звертайтеся до повітового агента, або до федерального бюро праці.

Булоб також добре, якби ви розвідали в комітеті, який збирає старі річі, чи у вашій околиці збирають старі бляхи. Якщо так, то складайте бляшанки і віддайте їх тому комітетові. Пам'ятайте, що бляхи тепер мало, а її треба на війну. Не буде зле, як ви оглянете й почистите хатні огріття. Зробіть це тепер, і, якщо треба, то направте його, щоби було готове й в добром стані на другу зиму. Кажуть, що на другу зиму не буде досить опалу.

Пам'ятайте також і на те, щоби не підняти вгору цін. Уважайте, що коли торгівля не буде зрівноважена, то може прийти інфляція. Купуйте лиш те, без чого ніяк не може-

суватися так, як в Україні, то вистарчило би і тут, так як і там: Прибити одно оголошення на „журавлі“. Про віче, яке відбудеться в Шікаго можна всюди чути. В церкві, в пресі, на радіо, на зборах. Сподіємося, що на неділю, дня 27. травня, народ заповнить „Союзний Дім“ в Шікаго. Є важні причини, ному таке народне віче скликається. На вічу будуть промовляти українські делегати, що якраз тоді будуть вертати з Сан Франсиско. Треба буде йти й послухати. Степан Курюпась.

Ви певно радіб знати дещо більше про наше життя в Америці, про свою власну працю, про свої власні мрії, бажання і змагання. А теж і про те, якими думками живуть Ваші діти. Коли так, то пам'ятайте, що про те все є дуже цікавий матеріал у книжці:

ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ

виданий з нагоди.

П'ЯТЬДЕСЯТЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ У. Н. СОЮЗУ.

Запросіть і ви того Гостя до своєї хати, бо в його товаристві розвіється не одна чорна смара, що зайала нашу душу! Той Гість додасть вам своїм словом віри в наші власні сили! Він заселить вас і приведе до рівноваги, коли ви в сумніві й смутку. А приймаючи його в свою хату пам'ятайте, що ним виявляєте теж і те, що й ви є з цим нашим народом співробітником при розбудові нашого народного й церковного життя, що й ваша хата, це культурна хата свідомої, української родини, що дорожить своїм рідним і своєю українською книжкою, так гарно видаюю не для кого іншого, а для нас, для — нашої хати.

Ціна за Альманах, що має понад 300 сторін друку: \$2.50.

Замовляйте, пишучи на таку адресу:

SVOBODA

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАВВАГА: Хто замовить з Альманахом ще й Пропагандисту Книгу У. Н. Союзу, дістане обидві книжки за \$3.00.

Замовлення з Канади треба платити американською валютою.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

О. Р. Провіденс, Р. А.

Знаменита стаття! Видно, що жертви українського народу та його боротьба, а до певної міри і праця американських українців, що освідомляють українців, що освідомляють щораз більше число американців, що починають писати і говорити про україн-

ський народ та його змагання щораз вірніше, справедливніше та глибше. Дякуємо за так цікавий витінок з місцевої газети, який використаємо.

ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частих

знаменитого повістара
Уласа Самчука
Сторін 194. — Ціна \$1.00.
Замовлення разом з належністю слати до:
"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
3 Канади замовлення треба платити американською валютою.

НЕВИДИМИЙ ЧОЛОВІК

ДУЖЕ ЦІКАВА
ФАНТАСТИЧНА ПОВІСТЬ
Р. Г. Веллеса;
Сторін 180. — Ціна 50 ц.
Замовлення враз з належністю слати до:
"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
3 Канади треба платити тільки американською валютою.

LAWN MOWERS

Остримі й направляємо ручні й моторні машини до кошення трави.
Також остримі ножки різної величини, направляємо Door-checks.
Телефонуйте: Essex 3-8718
KEYSTONE MACHINE CORP.
WILLIAM TRACH, Vice-Pres.
25 Orange St., Irvington, N. J.

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE,
corner Harrison Place
IRVINGTON, N. J.
Phone: ESsex 3-9090

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

І ще...
ОБСЛУГОВОУ В ПЕРТ АМБОН І ОКОЛИЦІ
KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4545

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
заряджує погребам до \$150
іні так низький як
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА
JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals at low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ПРЕМА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Занимається похоронами в БРОНКСІ, БРООКЛІНІ, НЬЮ-ЙОРКУ І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-6936
BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MEtro 5-5877

ТАРЗАН, № 1182. Таємничий плян.

Того дня Тарзан нишком ви-
копав на уважно підібраним
місці на летищу лисячу яму.

Потім він сховався у яму, і
накрив її сіткою, що її самий
зробив з трави.

На другий день літаки для рабів літали пильно туди й
назад.
Тарзан бачив, що один підлімаючийся літак пролетить
понад його лисячу яму.
Він приготувався до чадяущого й небезпечного плану.

МІГУЕЛЬ СЕРВАНТЕС
ВИСОКОДУМНИЙ
РІЦАРДОН КІХОТ
ІЗ МАНЧІ

Фантастичне ілюстроване
оповідання в двох томах.
Ціна за оба томи \$1.00.

Замовлення враз з належ-
ністю слати до:

"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
3 Канади треба платити тільки
американською валютою.